

Warszawa, 2005-01-21

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach
w styczniu 2005 r.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest pozytywna, korzystniejsza niż w grudniu, choć nieco gorsza od oceny z analogicznego miesiąca ubiegłego roku. Na poprawę tę wpłynęły lepsze oceny w zakresie bieżącego i prognozowanego popytu oraz produkcji, a także oczekiwana w najbliższych miesiącach poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

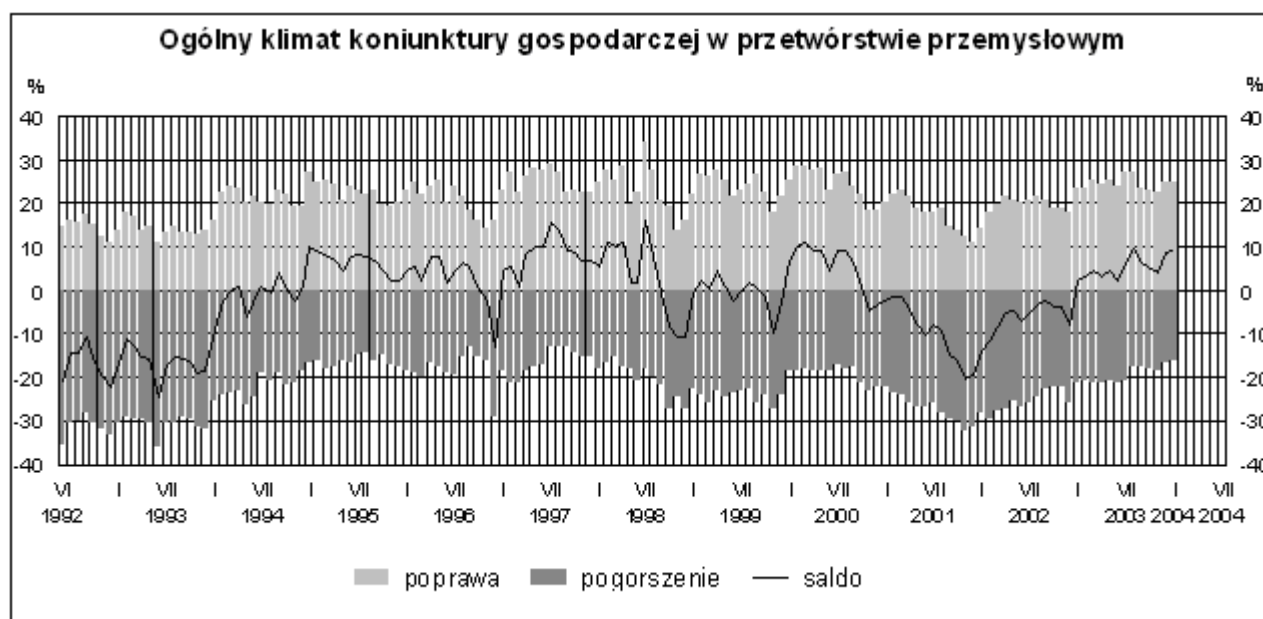
W styczniu ogólna koniunktura w **budownictwie** oceniana jest nadal korzystnie, lepiej niż w grudniu i lepiej niż w analogicznym miesiącu ostatnich dziewięciu lat. Na poprawę koniunktury wpływają lepsze niż przed miesiącem - pozytywne - przewidywania dotyczące przyszłego portfela zamówień oraz przyszłej produkcji, a także lepsza sytuacja finansowa.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest w styczniu nadal negatywnie, choć lepiej niż w grudniu i na poziomie wyższym od ocen formułowanych w analogicznym miesiącu ubiegłych lat. Na sytuację taką wpływają przede wszystkim mniej pesymistyczne niż przed miesiącem oceny bieżącej sprzedaży i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Prognozy przyszłej sprzedaży są nadal negatywne.

W firmach **usługowych**¹ koniunktura oceniana jest w styczniu lepiej niż przed miesiącem. Najwyższe wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury notuje się dla jednostek prowadzących działalność z zakresu pośrednictwa finansowego oraz pozostałej działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej. Jedynie firmy prowadzące działalność z zakresu hoteli i restauracji sygnalizują negatywne oceny ogólnego klimatu koniunktury.

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD: **H** - Hotele i restauracje, **I** - Transport, gospodarka magazynowa i łączność, **J** - Pośrednictwo finansowe, **K** - Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, **M** - Edukacja, **N** - Ochrona zdrowia i opieka społeczna, **O** - Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W styczniu **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie plus 9, wobec plus 7 w grudniu. Poprawę koniunktury sygnalizuje 25% badanych przedsiębiorstw, a jej pogorszenie - 16% (w grudniu odpowiednio: 26% i 19%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Obserwowane w styczniu ograniczanie bieżącego portfela zamówień jest mniejsze niż w poprzednim miesiącu. Poprawa ta wynika przede wszystkim z mniejszego ograniczania krajowego portfela zamówień. Przedsiębiorcy oczekują wzrostu przyszłego portfela zamówień w skali większej niż prognozowano przed miesiącem. Bieżąca produkcja jest nieznacznie rozszerzana. W najbliższych miesiącach jej wzrost może być bardziej znaczący. Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany przez producentów za wystarczający. Mimo niewielkich opóźnień napotykanym przy ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy nadal sygnalizują trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa przedsiębiorstw może się nieznacznie poprawić. Przewiduje się, że skala zwolnień pracowników utrzyma się na poziomie sygnalizowanym w prognozie z grudnia. Ceny produkowanych wyrobów mogą w najbliższych trzech miesiącach nieznacznie wzrosnąć.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. W styczniu najlepiej oceniają koniunkturę producenci: masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru (plus 32 - wzrost o 22 punkty), wyrobów chemicznych (plus 30 - wzrost o 3 punkty), maszyn i aparatury elektrycznej (plus 23 - wzrost o 18 punktów), pozostałego sprzętu transportowego (plus 16 - wzrost o 3 punkty), metali (plus 13 - wzrost o 15 punktów), mebli (plus 11 - wzrost o 5 punktów). Najbardziej niekorzystne oceny formułują producenci: wyrobów z surowców niemetalicznych (minus 8 - wzrost o 1 punkt), skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych (minus 5 - wzrost o 9 punktów), odzieży i wyrobów futrzarskich (minus 3 - wzrost o 4 punkty), wyrobów z drewna (minus 1 - spadek o 4 punkty).

Producenci **maszyn i aparatury elektrycznej** oceniają koniunkturę korzystnie, znacznie lepiej niż przed miesiącem. Wynika to z istotnej poprawy zarówno bieżących jak i przyszłych ocen dotyczących portfela zamówień i produkcji. Stan zapasów wyrobów gotowych jest niewystarczający. Dzięki znacznemu zmniejszeniu opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy terminowo regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Formułowane prognozy dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw są optymistyczne. W najbliższych miesiącach dyrektorzy zamierzają rozszerzyć zatrudnienie. Przewidują także wzrost cen maszyn i aparatury elektrycznej.

Producenci **wyrobów chemicznych** oceniają klimat koniunktury optymistycznie, lepiej niż w ubiegłym miesiącu. Jest to konsekwencją poprawy bieżącej i prognozowanej produkcji oraz przyszłego portfela zamówień. Bieżący portfel zamówień jest nadal korzystny, choć oceny jego są ostrożniejsze niż przed miesiącem. Stan zapasów wyrobów gotowych jest uznawany za nadmierny. Utrzymujące się opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że producenci z mniejszym optymizmem niż w grudniu oceniają swoje bieżące możliwości terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Przewidywana sytuacja finansowa w najbliższych miesiącach oceniana jest negatywnie. Dyrektorzy sygnalizują możliwość dalszego zmniejszenia zatrudnienia. Zamierzają podnieść ceny na swoje wyroby w mniejszym stopniu niż przewidywała prognoza sprzed miesiąca.

W przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe** koniunktura oceniana jest pozytywnie, na poziomie zbliżonym do ocen formułowanych w grudniu. Mimo ograniczenia bieżącego portfela zamówień, producenci zwiększają skalę produkcji. Uzasadnia to przewidywany wzrost przyszłego portfela zamówień. Prognozy produkcji są też pozytywne, zbliżone do ocen sprzed miesiąca. Napotykanie trudności w terminowym ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że przedsiębiorcy nadal z opóźnieniami regulują swoje zobowiązania finansowe, chociaż skala tych trudności jest mniejsza niż w grudniu. W najbliższych trzech miesiącach przewidywane jest pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Zapasy wyrobów gotowych nieznacznie przekraczają poziom uznawany przez przedsiębiorców za wystarczający. Dyrektorzy zamierzają zmniejszać zatrudnienie w stopniu większym niż prognozowano w grudniu. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą się obniżyć.

Producenci **mebli** oceniają w styczniu swoją koniunkturę pozytywnie, lepiej niż przed miesiącem. Mimo niewielkiego zmniejszenia portfela zamówień producenci nieznacznie rozszerzają produkcję, co wynika z oczekiwanego na najbliższe miesiące wzrostu portfela zamówień na tę grupę wyrobów. W konsekwencji przedsiębiorcy zamierzają też zwiększyć przyszłą produkcję. Zapasy wyrobów gotowych nieznacznie przekraczają poziom uznawany za wystarczający. W związku z tym, że producenci nie sygnalizują opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, zmniejszają się trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań. Prognozy sytuacji finansowej są optymistyczne. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują utrzymać dotychczasową skalę redukcji zatrudnienia. Ceny mebli mogą nieznacznie wzrosnąć.

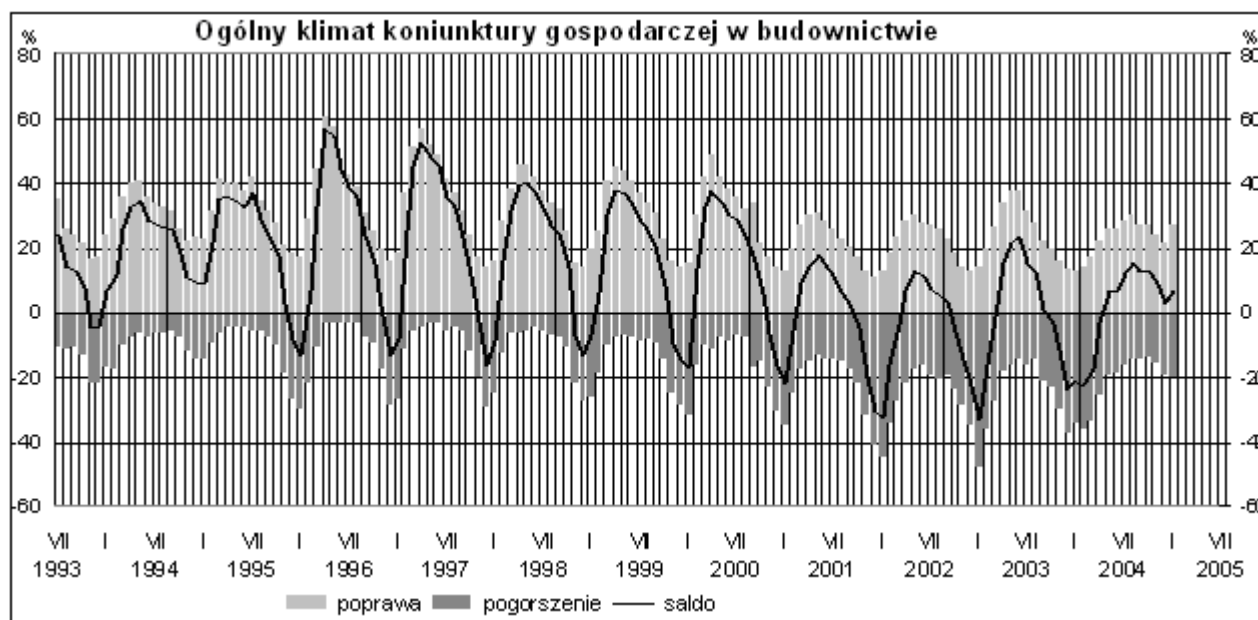
Producenci **sprzętu i urządzeń rtv** oceniają klimat koniunktury na niewielkim ujemnym poziomie, gorzej niż przed miesiącem. Spadek bieżącego portfela zamówień i niewielkie możliwości jego wzrostu w najbliższych miesiącach powodują, że producenci nieznacznie tylko rozszerzają bieżącą i przyszłą produkcję. Odczuwany jest nadmiar zapasów wyrobów gotowych. Niewielkie opóźnienia napotykanie przy ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że przedsiębiorcy terminowo regulują zobowiązania finansowe. Prognozy przewidują poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Dyrektorzy sygnalizują możliwość

utrzymania dotychczasowego poziomu zatrudnienia. Ceny sprzętu i urządzeń rtv mogą wzrosnąć.

Przy posiadanym portfelu zamówień i przewidywanych na najbliższe miesiące zmianach popytu 24% przedsiębiorstw przemysłowych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże, 69% jako wystarczające, a 7% jako zbyt małe. Przed rokiem struktura ta przedstawiała się następująco: 28%, 64% i 8%. W porównaniu z IV kwartałem ubiegłego roku zwiększa się udział jednostek oceniających swe zdolności jako wystarczające w stosunku do oczekiwanego portfela zamówień, zmniejsza się zaś odsetek przedsiębiorstw, które oceniają je jako nadmierne i zbyt małe.

Spośród badanych przedsiębiorstw 3,8% deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (w IV kwartale 2004 r. wskaźnik ten wyniósł 4,5%, a w odpowiednim okresie zeszłego roku 2,9%). W pozostałych firmach do najsilniej odczuwanych barier działalności zalicza się: wysokie obciążenia na rzecz budżetu (barierę tę zgłasza 56% przedsiębiorstw - obecnie i przed rokiem wobec 58% w IV kwartale 2004 r.), niedostateczny popyt na rynku krajowym (55% przedsiębiorstw wobec 51% w IV kwartale i 64% przed rokiem), niejasne i niespójne przepisy prawne (48% przedsiębiorstw wobec 51% w IV kwartale i 45% przed rokiem), niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej (43% przedsiębiorstw wobec 50% w IV kwartale i 54% przed rokiem), niedostateczny popyt zagraniczny (barierę tę zgłasza 33% przedsiębiorstw wobec 31% w IV kwartale i 34% przed rokiem). Częściej niż w IV kwartale ub. roku przedsiębiorcy sygnalizują bariery wynikające z niejasnych przepisów prawnych. Zmniejsza się uciążliwość barier wynikających z: niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej, niedostatecznego popytu krajowego, problemów finansowych.

2. Budownictwo

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie jest oceniany w styczniu pozytywnie (plus 7), lepiej niż w poprzednim miesiącu (plus 2). Wśród badanych przedsiębiorstw 27% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 20% - jej pogorszenie (w grudniu odpowiednio 22% i 20%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa odnotowują dalsze ograniczanie **portfela zamówień** na roboty budowlano-montażowe. Pogarszają się nieznacznie oceny bieżącej **produkcji budowlano-montażowej**. W najbliższych trzech miesiącach przewidywana jest poprawa przyszłego portfela zamówień. Oceny przyszłej produkcji są też optymistyczne.

Zmniejszające się opóźnienia przy ściąganiu płatności powodują, że bieżąca **sytuacja finansowa** przedsiębiorstw budowlano-montażowych jest zadowalająca. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są negatywne, chociaż lepsze niż formułowano w grudniu.

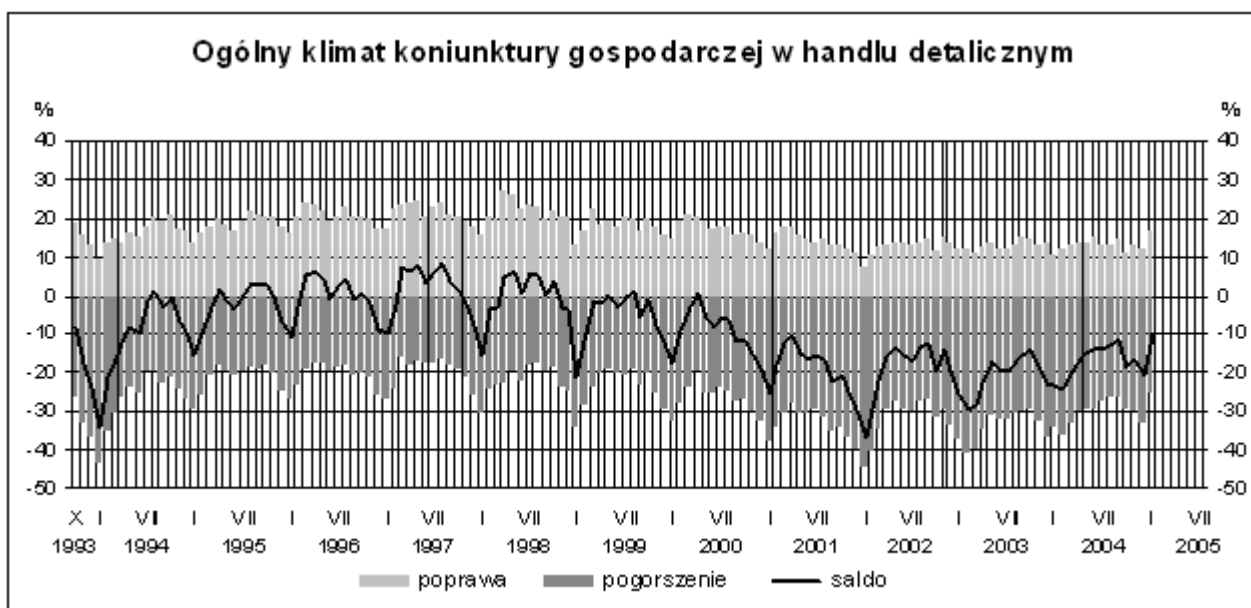
W najbliższych trzech miesiącach przedsiębiorcy przewidują wzrost **cen** realizacji robót budowlano-montażowych, szybszy niż prognozowano przed miesiącem.

Zatrudnienie w budownictwie będzie nadal ograniczane, choć w mniejszym stopniu niż przewidywano w grudniu.

W styczniu 1,9% jednostek nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** (w grudniu ub. roku 1,6%, w styczniu ub. roku - 0,6%). Największe trudności (nieco większe niż przed miesiącem) związane są z konkurencją ze strony innych firm (barierę tę zgłasza 71% przedsiębiorstw w styczniu br., 68% w grudniu ub. roku i 72% w styczniu ub. roku) oraz z niedostatecznym popytem (55% badanych przedsiębiorstw w styczniu br. wobec 51% przed miesiącem i 71% przed rokiem). W skali roku najbardziej spadło znaczenie barier związanych z warunkami atmosferycznymi oraz niedostatecznym popytem.

W stosunku do portfela zamówień oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy 20% przedsiębiorstw budowlanych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże, 66% jako wystarczające, a 14% jako zbyt małe. Oceny te są zbliżone do ocen formułowanych przed miesiącem. W porównaniu ze styczniem ubiegłego roku zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności jako nadmierne w stosunku do oczekiwanego portfela zamówień. Zwiększa się natomiast odsetek przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt małe.

3. Handel detaliczny

W styczniu **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest negatywnie (minus 9), choć lepiej niż w ubiegłym miesiącu (minus 21). Wśród badanych przedsiębiorstw 16% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 25% - jej pogorszenie (w grudniu odpowiednio 12% i 33%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa handlowe odnotowują mniej znaczące niż w ubiegłym miesiącu ograniczenie sprzedaży. Zmniejszają się trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach przewidywany jest dalszy spadek sprzedaży. Mimo to mogą nieznacznie zmniejszyć się trudności z terminowym regulowaniem zobowiązań finansowych. Respondenci zgłaszają nadmiar bieżących zapasów towarów, w związku z tym przyszłe zamówienia na towary mogą być ograniczane, choć w mniejszym stopniu niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Mimo to przedsiębiorcy sygnalizują wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen towarów. Skala zwolnień pracowników w najbliższych miesiącach może być nieco mniejsza niż prognozowano przed miesiącem.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są zróżnicowane. Najbardziej pesymistyczny wskaźnik koniunktury notuje się w branży: włókno, odzież, obuwie - minus 27 (minus 49 w ubiegłym miesiącu). Wskaźnik koniunktury w branży żywnościowej wynosi minus 11 (minus 16 w grudniu). W branży meble, rtv, agd wskaźnik koniunktury wynosi plus 2 (w grudniu plus 7), natomiast w branży pojazdy mechaniczne - plus 3 (minus 25 przed miesiącem).

Przedsiębiorstwa sprzedające **żywność** oceniają bieżącą sprzedaż negatywnie, choć lepiej niż w grudniu. Bieżąca sytuacja finansowa tej grupy jednostek oceniana jest mniej negatywnie niż przed miesiącem. Przyszła sprzedaż żywności może być ograniczana, w stopniu bardziej znaczącym niż sygnalizowano w prognozach sprzed miesiąca. Wobec odczuwanego nadmiaru zapasów towarów, zamówienia u dostawców będą nadal ograniczane. Trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych tej grupy jednostek mogą być większe niż prognozowano w grudniu. Przedsiębiorcy sygnalizują wzrost bieżących cen żywności zbliżony do odnotowanego w ubiegłym miesiącu. Na najbliższe miesiące przewidywany jest

wzrost cen nieco szybszy od prognozowanego w ubiegłym miesiącu. Należy oczekiwać dalszej redukcji zatrudnienia, choć wolniejszej od prognozowanej w grudniu.

W styczniu producenci **pojazdów mechanicznych** odnotowują spadek sprzedaży, choć mniej znaczący niż przed miesiącem. Zmniejszają się trudności związane z regulowaniem bieżących zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach może nastąpić jedynie niewielki spadek sprzedaży, znacznie mniejszy niż prognozowano przed miesiącem. W konsekwencji mogą się zmniejszyć trudności finansowe przedsiębiorstw. Zwiększa się ilość nadmiernych zapasów towarów. Może to spowodować nieznaczny spadek ilości towarów zamawianych u dostawców. W styczniu ceny pojazdów mechanicznych rosną. Ich dalszy wzrost jest sygnalizowany również na najbliższe miesiące. Kierujący przedsiębiorstwami zapowiadają redukcje zatrudnienia znacznie mniejsze niż przewidywała prognoza z grudnia.

W jednostkach branży: **meble, rtv, agd** notuje się niewielki wzrost sprzedaży, choć znacznie mniejszy od odnotowanego w ubiegłym miesiącu. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana negatywnie, podobnie jak w ubiegłym miesiącu. W najbliższych miesiącach spodziewany jest spadek sprzedaży tej grupy towarów, w związku z tym przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest pesymistycznie. Zapasy towarów uznawane są za nadmierne, co powoduje, że w najbliższych miesiącach zamówienia na towary mogą spadać. W styczniu obniżają się ceny towarów tej grupy. Również prognozy dotyczące kształtowania się przyszłych cen wskazują na możliwość ich niewielkiego spadku. W nadchodzących miesiącach przedsiębiorcy przewidują niewielkie redukcje liczby zatrudnionych pracowników.

Jednostki branży: **włókno, odzież, obuwie** sygnalizują spadek bieżącej sprzedaży, choć mniej znaczący niż przed miesiącem. W konsekwencji bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana mniej pesymistycznie niż w grudniu. W najbliższych miesiącach sprzedaż też może być znacznie ograniczana. Przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana mniej pesymistycznie niż przewidywano przed miesiącem. W przedsiębiorstwach odnotowuje się nadmiar bieżących zapasów, w związku z tym w najbliższych miesiącach zamówienia na towary będą ograniczane, choć w mniejszym stopniu niż prognozowano w grudniu. Spadają bieżące ceny towarów tej grupy, a przewidywania na najbliższe miesiące wskazują na możliwość dalszego spadku cen. Redukcje pracowników mogą być bardziej znaczące niż prognozowano w grudniu.

Spośród badanych jednostek handlowych 1,7% deklaruje, że nie napotyka na **bariery w prowadzeniu bieżącej działalności** (podobnie jak w IV kwartale). Dla pozostałych przedsiębiorstw największą barierą stanowi konkurencja na rynku (sygnalizowana przez 74% jednostek), wysokie obciążenia na rzecz budżetu państwa (54% jednostek), niedostateczny popyt na sprzedawane towary (53% jednostek) oraz wysokie koszty zatrudnienia (52% jednostek). W porównaniu z IV kwartałem ubiegłego roku w największym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu oraz z wysokimi kosztami zatrudnienia. Nasilenie pozostałych barier od roku nie ulega istotnym zmianom.

4. Usługi

Koniunktura w jednostkach z sekcji **pośrednictwo finansowe** jest oceniana w styczniu korzystnie i lepiej niż w grudniu (wskaźnik ogólnego klimatu kształtuje się na poziomie plus 22 wobec plus 13 przed miesiącem). Wynika to przede wszystkim z lepszych ocen bieżącego popytu oraz sprzedaży. Przyszły popyt i sprzedaż mogą też wzrastać. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana pozytywnie, choć mniej optymistycznie niż w grudniu. Prognozy przyszłej sytuacji finansowej są także optymistyczne. W styczniu utrzymuje się wzrost cen na usługi pośrednictwa finansowego. W najbliższych trzech miesiącach ceny mogą też rosnąć, choć w tempie wolniejszym niż prognozowano przed miesiącem. Przewiduje się ograniczenie zatrudnienia na skalę większą niż przed miesiącem.

Jednostki z sekcji **transport, gospodarka magazynowa i łączność** oceniają w styczniu koniunkturę pozytywnie, lepiej niż w grudniu. Popyt na usługi oferowane przez te podmioty jest zbliżony do odnotowanego w grudniu, natomiast na najbliższe trzy miesiące przewidywany jest wzrost popytu. Zarówno oceny bieżącej jak i przewidywanej sprzedaży są korzystne, lepsze niż w grudniu. Zadowolająca jest też bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach może ona ulegać dalszej poprawie. Sygnalizowany w styczniu spadek cen usług z zakresu transportu, gospodarki magazynowej i łączności może się też utrzymać w najbliższych miesiącach. Planowane redukcje zatrudnienia mogą być większe niż przewidywała prognoza z grudnia.

Koniunktura w jednostkach z sekcji **obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej** jest oceniana pozytywnie. Poprawiają się oceny bieżącego i przyszłego popytu oraz sprzedaży, chociaż są one nadal negatywne. Bieżąca i przewidywana na najbliższe miesiące sytuacja finansowa jednostek jest oceniana mniej pesymistycznie niż w grudniu. Jednostki sygnalizują spadek cen na oferowane usługi. Jednak w najbliższych miesiącach ceny oferowanych usług mogą nieznacznie wzrosnąć. Skala planowanych zwolnień pracowników może być nieco mniejsza niż prognozowano przed miesiącem.

Jednostki z sekcji **hotele i restauracje** oceniają w styczniu koniunkturę negatywnie, choć mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Znaczące zmniejszenie popytu na usługi wpływa na większe niż w grudniu ograniczanie bieżącej sprzedaży. W konsekwencji pogarsza się bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Odnotowywany spadek cen tej grupy usług jest mniej znaczący niż w ubiegłym miesiącu. W najbliższym trzech miesiącach przewidywany jest niewielki wzrost zarówno popytu jak i sprzedaży, co wpływa na to, że przedsiębiorcy zgłaszają mniej pesymistyczne prognozy swej sytuacji finansowej. Należy oczekiwać mniejszego w stosunku do prognoz formułowanych w grudniu spadku cen tej grupy usług i mniejszych redukcji zatrudnienia.